

บทเรียนด้านการเรียนรู้ บทที่ 42

เรื่อง การให้อาหาร, เชื้อโรคและการป้องกันโรคของสัตว์ปีก

ผลที่คาดว่าจะได้รับ:	แสดงแรงจูงใจและทักษะที่จะเป็นผู้เลี้ยงตนเองได้อย่างประหยัด
ตัวชี้วัด:	เรียนรู้และใช้ทักษะที่ก่อให้เกิดรายได้อย่างน้อยที่สุดหนึ่งอย่าง
สาระการเรียนรู้:	แสดงความสามารถทางอาชีพด้วยการมีทักษะที่ก่อให้เกิดรายได้อย่างน้อยหนึ่งอย่าง

กลุ่มอายุ:	9-11 ปี
หัวข้อหลัก:	การเลี้ยงไก่ให้แข็งแรง
บทเรียน:	การให้อาหาร, เชื้อโรคและการป้องกันโรคของสัตว์ปีก
เวลาที่ใช้ในการสอน:	45 นาที

วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ :

1. เด็กสามารถบอกอาการต่าง ๆ ของโรคสัตว์ปีกที่มีในท้องถิ่นได้
2. เด็กสามารถอธิบายการป้องกันโรคของสัตว์ปีกในท้องถิ่นได้
3. เด็กสามารถบ่งชี้ความต้องการในการให้อาหารสัตว์ปีกและแหล่งที่มีในท้องถิ่นได้

อุปกรณ์การสอนที่ต้องใช้ :

1. ลูกบอลหรือวัสดุเล็ก ๆ สำหรับโยนได้
2. กระดาษสำหรับเด็กคนละ 1 แผ่น
3. เครื่องเขียน

สิ่งที่ผู้สอนต้องเตรียม :

1. อ่านและทำความเข้าใจบทเรียนทั้งบท
2. รวบรวมอุปกรณ์การสอนที่ต้องใช้

3. หากเป็นไปได้ ให้ครูหาคนในท้องถิ่นซึ่งประสบความสำเร็จพอสมควรในการเลี้ยงสัตว์ปีก ที่เต็มใจจะมาพูดคุยแบ่งปันกับเด็ก ๆ ในการเรียนรู้ในครั้งนี้ คนที่ถูกเชิญมาจะต้องสามารถพูดเรื่องอาหารที่ใช้เลี้ยงสัตว์ปีกได้อย่างเฉพาะเจาะจง และวิธีการป้องกันโรคของสัตว์ปีก จุดเน้นของการนำเสนอของผู้เชี่ยวชาญคนนี้จะควรอยู่ที่การปรับปรุงเทคนิคการเลี้ยงสัตว์ปีกในท้องถิ่น และเพิ่มผลผลิตของไข่ไก่ หากครูสามารถหาคนแบบนี้ได้ ให้ครูใช้เนื้อหาช่วงกิจกรรมเสริมเป็นแผนการสอน
- หากหาผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่นมาให้ความรู้ในห้องเรียนไม่ได้ ให้ครูพูดคุยกับคนที่จะช่วยเพิ่มเติมความรู้ให้ครูก่อนมาสอน ครูจำเป็นต้องรู้คำตอบของต่อคำถามเหล่านี้
 - ก. คนในชุมชนจะหาสิ่งที่ให้พลังงานเพิ่มเติม ซึ่งสัตว์ปีกส่วนใหญ่ที่เลี้ยงไว้ในระบบแบบกึ่งเป็นคอกตามที่ใช้กันอยู่แบบเดิมต้องการ ควรจะใช้ธัญพืชแบบใด ?
 - ข. คนในท้องถิ่นจะได้สิ่งที่จำเป็นในการให้อาหารลูกไก่ได้อย่างไร ?
 - ค. สัตว์ปีกที่แข็งแรงควรจะออกไข่ได้สักกี่ใบต่อวัน ? (ตามที่ผู้เชี่ยวชาญบอก ก็คือ เป็นไปได้ว่าจะได้ถึงวันละ 4 ฟอง)
 - ง. อาการที่ชัดเจนในการเป็นโรคที่พบทั่วไปในท้องถิ่นมีอะไรบ้าง ?
 - จ. มีวิธีที่ชัดเจนในการป้องกันโรคอย่างไรบ้าง ?
4. ทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาและสิ่งที่เด็ก ๆ รู้อยู่แล้ว เกี่ยวกับอาหารสัตว์และการป้องกันโรค ครูพิจารณาข้อมูลที่จะให้เด็ก ๆ เรียนในบทเรียนนี้ และหลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลที่ซ้ำกับที่เด็กมาอยู่แล้ว

ขั้นตอนการเรียนการสอน

การนำเข้าสู่บทเรียน:

ครูถามเด็ก ๆ ว่า “การเก็บไข่และเนื้อจากสัตว์ปีกที่เลี้ยงไว้มีประโยชน์อย่างไร” ให้เวลาเด็ก ๆ ที่จะคิดและตอบคำถาม หลังจากนั้นให้เด็กแบ่งปันคำตอบของตนเอง ในคำตอบของเด็ก ๆ นั้นให้ครูแน่ใจว่าเด็ก ๆ เข้าใจว่าทำไมคนจำเป็นต้องได้รับโปรตีน คือเพื่อจะมีสุขภาพดี ไข่และเนื้อของเป็ดไก่เป็นแหล่งโปรตีนยอดเยี่ยมและให้สารอาหารที่จำเป็นอื่น ๆ

กิจกรรมการเรียนการสอน:

1. ให้เด็กจับคู่กับเพื่อนในชั้นเรียน แล้วครูบอกเด็กว่า “ให้เด็ก ๆ อภิปรายกับคู่ของตัวเองเกี่ยวกับสารอาหารที่มนุษย์ต้องการและชนิดของอาหารที่คนจำเป็นต้องได้รับเพื่อมีชีวิตรอด” ให้เด็กลองพิจารณาว่าสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับอาหารหามาจากการเรียนบทเรียนอื่น ๆ ที่เคยเรียนมา แล้วครูให้เวลาพูดคุยสัก 2-3 นาที แล้วให้เด็กแบ่งปันคำตอบของตัวเอง คำตอบที่ควรจะเป็นคือ คนต้องการโปรตีน, ธัญพืช, ผลไม้, ผัก, ไขมัน, และน้ำ
2. หลังจากที่เด็กแบ่งปันคำตอบของตนเองแล้ว ให้ครูพูดว่า “เช่นเดียวกับคน สัตว์ปีกจำเป็นต้องได้รับอาหารแบบเดียวกัน แม้ว่าจะได้มาจากแหล่งที่ต่างกันก็ตาม” ครูให้เด็ก ๆ เอากระดาษออกมาแล้วเขียนหัวข้อว่า “สารอาหารสำหรับเป็ด, ไก่” ตรงหัวกระดาษ ให้ครูอธิบายให้เด็ก ๆ ฟังว่า สัตว์ปีกทุกชนิดมีความต้องการสารอาหารเหมือน ๆ กัน ดังนั้นวันนี้ในบทเรียนนี้จะคุยกันเรื่องไก่

3. ครูบอกเด็ก ๆ ว่า “**ไก่ต้องการสารอาหารห้าอย่างต่อไปนี้**” ขณะที่เด็ก ๆ เขียนบันทึกนั้น ให้เด็ก ๆ เขียนแหล่งที่มาของสารอาหารที่ดีที่สุดในห้องถิ่นตามข้อมูลที่คุณได้หามาให้ด้วย (ในความเป็นจริง อาจแตกต่างหลากหลายไปขึ้นอยู่กับชุมชนแต่ละชุมชนว่ามีอะไร ครูสามารถปรับได้)

ก. โปรตีน : ได้จากการแยกเศษอาหารประเภท เมล็ด, แผลง, หนอน ฯลฯ

ข. วิตามินและแร่ธาตุต่าง ๆ : ได้จากการแยกเศษอาหารที่เหลือในบ้าน

ค. พลังงาน : ต้องการปริมาณเสริมเพื่อให้มีผลผลิตของไข่เพิ่มขึ้น ได้จากข้าวโพดทั้งเปลือก หรือธัญพืชอื่น ๆ ข้าวโพดทั้งเปลือก 450 ชีดสำหรับไก่ 10 ตัว ในแต่ละวันก็เป็นปริมาณที่เพียงพอ หากหาไม่ได้ จะใช้พืชที่มีรากหรือกล้วยก็ได้ แต่ได้พลังไม่ดีเท่ากับข้าวโพด

ง. ไขมัน : จากเศษอาหารในบ้าน

จ. น้ำ : ได้จากต้นกล้วยหรือผลไม้ที่มีน้ำ และที่สำคัญได้น้ำที่สะอาด

ให้ครูแน่ใจว่าเด็ก ๆ เข้าใจว่าเพื่อให้ได้ผลผลิตของไก่สูงสุด ไก่จำเป็นต้องได้รับสารอาหารดังกล่าวครบถ้วนไก่ที่สุขภาพดีสามารถวางไข่ได้เฉลี่ย 4 ฟอง (หรือครูจะใส่จำนวนตามที่ได้ค้นคว้ามา) ต่อวัน หลังจากนั้นให้เวลาที่เด็ก ๆ จะได้ทบทวนสารอาหารที่ต้องการ 5 ชนิดจนกว่าเด็ก ๆ จะท่องได้หมด

4. ครูพูดกับเด็ก ๆ ว่า “**คราวนี้ให้เรามาเล่นเกมเพื่อให้มั่นใจว่าเด็ก ๆ รู้จักสารอาหารทั้ง 5 ชนิดสำหรับสัตว์ปีกหรือไม่**”

ให้ครูเอาลูกบอลหรือวัตถุเล็ก ๆ โยนไป โดยให้เด็ก ๆ ยืนกันเป็นวงกลมกว้าง ครูโยนลูกบอลให้เด็กคนใด ให้เด็กคนนั้นได้ลูกบอลบอกชื่อสารอาหารที่จำเป็นชนิดแรก (โปรตีน) แล้วให้เด็กคนนั้นโยนลูกบอลต่อให้เพื่อนอีกคนหนึ่ง ซึ่งจะบอกชื่อสารอาหารอย่างที่สอง (วิตามินและเกลือแร่) ครูพูดและทำต่อไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะพูดสารอาหารที่จำเป็นครบทั้งหมด 5 ชนิด

เล่นอีกครั้ง โดยเริ่มจากสารอาหารที่จำเป็นอย่างแรก ทำซ้ำจนกว่าเด็กทั้งหมดได้จับลูกบอล และได้ตอบคำถามอย่างน้อยหนึ่งครั้ง

5. ต่อไปให้เด็กเขียนคำ “โรคของสัตว์ปีก” บนกระดาษโดยอาศัยข้อมูลที่ครูค้นมา ครูจดรายชื่อโรคของสัตว์ปีกที่พบทั่วไป รวมทั้งอาการต่าง ๆ ที่พบในสัตว์ลงบนกระดานมีดังต่อไปนี้

ก. เชื้อโรคที่เป็นไวรัสมีอาการ : หายใจไม่ค่อยออก, ไอจาม, กระจก, ท้องเสีย, อุจจาระเขียว

ข. พยาธิภายในมีอาการ : ไม่โต, จำนวนไข่ลดลง, อ่อนแอที่จะรับเชื้อโรคต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

ค. พยาธิภายนอก(เช่น เห็บ, เหา) มีอาการ : ไก่จะไม่อยู่นิ่งเลย, กินนอนไม่ปกติ, น้ำหนักน้อยมาก, ไข่ลดลง,

ง. โรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจเรื้อรังมีอาการ : หายใจไม่ปกติ, ไอ, น้ำมูกไหล, น้ำหนักน้อย, ไข่ลดลง

6. ให้เด็กเขียนคำว่า “การป้องกันโรค” บนกระดาษ และให้บันทึกวิธีป้องกันจากข้อมูลที่คุณเตรียมไว้มีดังต่อไปนี้

ก. เชื้อประเภทไวรัส : อาจใช้วัคซีนที่มีราคาไม่แพง

ข. พยาธิภายใน : อาจใช้ยากำจัด

ค. พยาธิภายนอก : ใช้ยาผงที่มีขายในห้องถิ่นที่หาซื้อได้ง่าย

ง. โรคทางเดินหายใจเรื้อรัง : ยาปฏิชีวนะ

(การให้ยาตามที่ได้อ่านมาข้างต้นควรจะทำทุก ๆ สามเดือน)

ถ้าหากวัคซีนหรือยาปฏิชีวนะหาไม่ได้ในท้องถิ่น ก็ยังมีวิธีอื่น ๆ สำหรับป้องกันโรคได้เช่น เริ่มจากการหาลูกเปิด,ไก่, จากแหล่งที่ปลอดภัย ล้างมือก่อนและหลังจากการจับต้องสัตว์ปีก อย่าให้สัตว์ต่างอายุหรือต่างชนิดอยู่ด้วยกัน ลดการติดต่อกับสัตว์ปีกในป่า จำกัดการเข้าถึงสัตว์ปีกของคนอื่น ๆ ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อในบริเวณที่สัตว์ปีกอาศัยอยู่เป็นประจำสม่ำเสมอ จัดสภาพแวดล้อมที่ไม่เครียดและมีลมโกรก ไม่ให้มีจำนวนสัตว์แน่นเกินไป มีอาหารดีและน้ำสะอาดเป็นต้น

7. ครูพูดกับเด็ก ๆ ว่า “ให้เราเล่นเกมทบทวนความรู้เกี่ยวกับโรคชนิดต่าง ๆ วิธีการเล่นดังนี้ ครูจะโยนลูกบอลให้เด็กคนหนึ่ง แล้วให้คนที่ได้รับลูกบอลจากครูบอกชื่อโรคชนิดหนึ่ง และเมื่อตอบเสร็จก็ให้โยนลูกบอลต่อไปให้เพื่อนอีกคน พอเพื่อนคนนั้นได้รับบอลก็ต้องบอกวิธีที่ป้องกันโรคอย่างหนึ่ง แล้วโยนลูกบอลต่อไปให้เพื่อนอีกคนหนึ่งให้บอกชื่อโรคอีกอย่างหนึ่ง เราจะโยนลูกบอลต่อไปเรื่อย ๆ โดยให้บอกชื่อโรคอย่างหนึ่งสลับกับการบอกการป้องกันโรคชนิดนั้นจนกว่าทุกคนจะได้ตอบ” หลังจากนั้นก็เริ่มโยนลูกบอลให้กับเด็ก จนกว่าครูจะเห็นเหมาะสม

การสรุปทบทวน :

เมื่อเด็ก ๆ ได้จดบันทึกลงเสร็จแล้ว ครูแจ้งให้เขาทราบว่าคาบเรียนหน้าให้นำข้อมูลที่บันทึกไว้กลับมาด้วย เพราะเขาต้องใช้ข้อมูลนั้นเพื่อจะสร้าง “แผนการเลี้ยงสัตว์ปีก” โดยอาศัยข้อมูลที่เขาได้เรียนรู้มาในคาบเรียนนี้

หลังจากนั้นครูขออาสาสมัครที่จะอธิบายขอบคุณพระเจ้าสำหรับการเรียนในคาบเรียนนี้ ขอขอบคุณพระเจ้าสำหรับสติปัญญาการทรงสถิตของพระองค์ที่อยู่กับเขาทุกคน

การประเมินผลของครู:

(กิจกรรมใดที่ได้ผลดี? กิจกรรมใดที่ได้ผลไม่ดี? ฉันจะเตรียมบทเรียนครั้งต่อไปให้ดีขึ้นได้อย่างไร?)

[illegible]

การประเมินผลผู้เรียน:

[illegible]